

[Forsvarsministeren]

tid været 11 mands gruppens opgave at følge forsvarsordningernes praktiske gennemførelse og være det forum, hvor forligspartierne kunne drøfte og træffe aftale om justeringer og om udfyldningen af forsvarsaftalerne.

Det efterhånden langvarige samarbejde mellem partierne bag de skiftende forsvarsforlig har med oprettelsen af 11 mands gruppen i 1981 naturligvis fået en mere struktureret form end tilsvarende politisk samarbejde på en række andre områder. Det hænger bl.a. sammen med, at der på forsvarsområdet er behov for jævnlige justeringer af de politiske forlig, fordi der inden for forligsperioden nødvendigvis må opstå spørgsmål, som ikke kunne forudses, da forligsaftalen blev indgået, men som parterne må tage stilling til inden forligsperiodens udløb. Det formaliserede samarbejde nødvendiggøres også af, at forsvarsforligene er tidsbegrænsede, og at parterne allerede i løbet af en forligsperiode er nødt til at overveje og drøfte indholdet af et eventuelt efterfølgende forlig.

Efter at jeg har sagt lidt om baggrunden for 11 mands gruppens nedsættelse og dens arbejde, vil jeg godt slå fast, at den omstændighed, at der eksisterer et formaliseret og forholdsvis tæt samarbejde mellem en regering og partier også uden for regeringspartierne rækker på et bestemt område, ikke griber ind i de muligheder, som folketinget har for at øve kontrol med regeringen. Jeg vil i den forbindelse også gøre opmærksom på, at der i øvrigt inden for forsvarsministerens ressort har udviklet sig den praksis, at ministeren giver forsvarsudvalget en ganske omfattende orientering om forswarets status og anskaffelser og i det hele taget om grundlaget for og konsekvenserne af større beslutninger vedrørende forswarets forhold. Denne praksis er blevet væsentligt udbygget efter gennemførelsen af den nugældende lov om forswarets organisation. Jeg kan i den forbindelse henvise til bemærkningerne til netop lovforslaget om forswarets organisation – de står i Folketingstidende for 1981-82, tillæg A, sp. 1330-31 – hvori den daværende forsvarsminister gav tilsagn om at udbygge den gældende praksis for orientering m.v. af folketingets forsvarsudvalg.

Jeg har i den periode, jeg har været forsvarsminister, på forskellig måde søgt at styrke denne orientering af folketinget og af forsvarsudvalget om forswarets forhold, f.eks.

gennem udsendelsen af den årlige redegørelse, som jeg tror at også forslagsstillerne må erkende indeholder mange detaljerede oplysninger om en række væsentlige forsvars- og sikkerhedspolitiske områder. Det er min opfattelse, at disse redegørelser giver ikke alene folketinget, men også offentligheden et udmærket grundlag for en kvalificeret debat om forswarets forhold.

Alt i alt finder regeringen altså, at de almindelige statsretlige regler, herunder også reglerne om det udenrigspolitiske nævn, giver folketinget fuld mulighed for på forsvarlig måde at føre parlamentarisk kontrol med en regerings forsvars- og sikkerhedspolitik, og regeringen kan derfor ikke støtte det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Knud Damgaard (S):

Som allerede nævnt er dette også en gennemfremsettelse. Der er dog mange interessante bemærkninger i forslaget, som svarer til, hvad vi tidligere har set i forslag af denne art.

Jeg må først sige til ministeren, at jeg er enig i hans udlægning af 11 mands udvalgets arbejdsopgave, og så vil jeg godt sige tak til forslagsstillerne for de objektive betragtninger over samme emne, nemlig behandlingen af 11 mands udvalgets principielle arbejdsgrundlag. Jeg har dog den enkelte bemærkning at gøre til det, at vi ikke føler, at vi får væsentlige militære papirer udleveret, sådan som det antydes i bemærkningerne. I virkeligheden får vi så få, at der er en stigende og markeret utilfredshed med det fra vor side i 11 mands udvalget.

Lad mig sige om problemet vedrørende spørgsmål til ministeren stillet gennem 11 mands udvalget, at det bør naturligvis kun være spørgsmål, der omfattes af det arbejdsgrundlag, man har i dette udvalg, og jeg er tilbøjelig til at give forslagsstillerne ret i, at der nok lejlighedsvis er stillet spørgsmål gennem 11 mands udvalget, som burde være stillet gennem forsvarsudvalget. Det vil vi tage op for at hindre det i fremtiden, sådan at forsvarsudvalget på alle de områder, hvor det også har lyst til at stille spørgsmål, får lejlighed til at se disse spørgsmål fra starten og i overensstemmelse med den parlamentariske funktion.